

мають змоги виходити у вигули самостійно; стежити за тим, щоб у клітці (у приміщенні та біля будки тощо) знаходилася завжди вода, що змінюється влітку 3-4 рази на добу.

Догляд за шерстю собаки полягає в періодичній мийці і купанні собак, у щоденному видаленні лупи, бруду і волосся, що випало. Звичайно такого ретельного догляду вимагають культурні, до певної міри зніжені породи, щодо ж пастуших собак, що постійно перебувають на повітрі, досить загартованих і менш схильних до різноманітних захворювань, догляд обмежується лише спостереженням за загальним станом собаки з метою своєчасної ізоляції хворих на інфекційні хвороби, наданням ветдопомоги в нещасних випадках, періодичної очисткою вовни від бруду, наданням собакам можливості освіжитися в будь-якій водоймі і в дачі корму. У тих випадках, коли чистка собак проводиться щодня або часто, а особливо коли шерсть і пух збиваються, необхідно проводити розчісування регулярно перед годуванням собак, краще двічі на добу – на ніч і вранці.

Висновок. Отже, службові тварини потребують більш ретельного нагляду, якісної та повноцінної годівлі ніж собаки що живуть у квартирних умовах та не мають високих навантажень.

Список використаних джерел:

1. Утримання службових собак. *Studme.org*. URL: https://studme.org/107901/ekonomika/soderzhanie_sluzhebnyh_sobak (дата звернення 08.11.2022р)
2. Способи утримання службових собак. *StudRef*. URL: https://studref.com/584784/agropromyshlennost/sposoby_soderzhaniya_sluzhebnyh_sobak (дата звернення 08.11.2022р)
3. Утримання службової собаки. Николаевская областная общественная кино-логическая организация (МОГКО) «ТРОН». URL: <http://kinolog-mk.com/index.php/2010-11-29-17-29-08/21-2010-12-10-19-22-17/2602-soderzhanie-sluzhebnj-sobaki> (дата звернення 08.11.2022р)
4. Особливості утримання службових собак. *StudFiles*. URL: <https://studfile.net/preview/2906194/page:2/> (дата звернення 08.11.2022р)

УДК 631.22:628.89

ГЕЙКО Д.С., здобувач вищої освіти II курсу спеціальності «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»

Науковий керівник – МИЛОСТИВИЙ Р.В., кандидат вет. наук, доцент

Дніпровський державний аграрно-економічний університет, Дніпро, Україна

ВПЛИВ НИЗЬКИХ ТЕМПЕРАТУР НА ПРОДУКТИВНІСТЬ ТВАРИН ТА ПТИЦІ

Незважаючи на те, що світове суспільство наголошує на стрімких кліматичних змінах і, в першу чергу, на глобальному потеплінні, проблема впливу низьких температур на продуктивність тварин і птиці є однією з досить поширених для світового сільського господарства. Хоча погіршення

добробуту та зниження продуктивності тварин в основному пов'язують з проявом теплового стресу [2, 3], сільське господарство й надалі продовжуватиме стикатися з екстремальними низькими температурами [4], які в окремих частинах планети будуть такими ж відчутними, різко наступаючими та аномальними, як і спека. Екстремальні низькі температури залишаються незмінними, зникають помірні за температурою проміжки між спекотним та холодним сезонами [5].

Метою роботи був аналіз вітчизняних і зарубіжних літературних джерел останніх років, пов'язаних зі змінами в організмі тварин і птиці за низьких температур та холодного стресу.

Матеріал і методи. Дослідження є частиною науково-дослідної роботи кафедри технології переробки продукції тваринництва «Забезпечення сталого розвитку тваринництва і природної резистентності під впливом екологічних та технологічних факторів» (номер державної реєстрації 0114U005590). Для пошуку вітчизняних і зарубіжних наукових статей використовували бібліографічні та реферативні бази даних Google Scholar, Web of Science, Scopus (Elsevier).

Результати досліджень. Аналіз останніх літературних джерел свідчить, про те, що сповільнення росту та приростів живої маси, падіння надой корів, зниження кількості та якості яєць несучок аж до припинення яйценосності, підвищення ризиків загибелі, особливо серед молодняку тварин та птиці через зниження імунітету, є безпосередніми наслідками впливу гіпотермії на їх організм. Встановлено, що дія низьких температур супроводжується перерозподілом енергії та активує спеціальні механізми терморегуляції, що потребують додаткових витрат енергії. Метаболічні зміни відбуваються в імунній, кровоносній, травній, опорно-руховій, гуморальній системах. Чим важчий ступінь холодного стресу – тим більший вплив він чинить на продуктивність тварин. Молодняк є більш чутливим до низьких температур через меншу масу на площу тіла.

Тварин потрібно утримувати в діапазоні термонеутральності, оскільки механізми пристосування до певного діапазону низьких температур, супроводжуються підвищеним споживанням корму для посиленої теплопродукції, що є збитковим для виробництва. Розвиток селекції продуктивних тварин та птиці в напрямку пристосування метаболізму до різних коливань високих та низьких температур, полегшить їх негативний вплив на продуктивність тварин.

Висновок. Кліматичні зміни, які стрімко відбуваються в останні роки, можуть стати однією з основних загроз для тваринництва. Подальші наукові дослідження із вивчення впливу гіпотермії на організм продуктивних тварин і птиці, допоможуть розробити стратегії адаптації до різких перепадів температур, пов'язаних зі зміною клімату.

Список використаних джерел

1. Hoffmann G., Silpa M.V., Mylostyvyi R., Sejian V. Non-Invasive Methods to Quantify the Heat Stress Response in Dairy Cattle. In Climate Change and Livestock Production: Recent Advances and Future Perspectives / Eds. by V. Sejian, S.S. Chauhan, C. Devaraj, P.K. Malik, R. Bhatta. Springer: Singapore, 2021. P. 85–98.
2. Mylostyvyi R.V., Chernenko O.M., Izhboldina O.O., Puhach A.M., Orishchuk O.S., Khmeleva O.V. Ecological substantiation of the normalization of the state of the air environment in the uninsulated barn in the hot period. Ukrainian Journal of Ecology. 2019. Vol. 9, No 3. P. 84–91.
3. Mylostyvyi R., & Izhboldina, O. (2019). Climate assessment in modern sustainable cattle barns using temperature-humidity index. New Stages of Development of Modern Science in Ukraine and EU Countries. DOI: 10.30525/978-9934-588-15-0-134.
4. .Olfati A., Mojtahedin A., Sadeghi T., Akbari M., Martínez-Pastor F. Comparison of growth performance and immune responses of broiler chicks reared under heat stress, cold stress and thermoneutral conditions. Spanish Journal of Agricultural Research. 2018. Vol. 16, No 2. P. e0505. DOI:10.5424/sjar/2018162-12753
5. Silva F. L. M., Bittar C. M. M. Thermogenesis and some rearing strategies of dairy calves at low temperature – a review. Journal of Applied Animal Research. 2019. Vol. 47, No 1. P. 115–122. DOI: 10.1080/09712119.2019.1580199

УДК 636.597.034

ПРОМАТЮК М.В., СОЛОДКА В.А., студенти I курсу спеціальності «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»

Науковий керівник – Пустова Н.В., кандидат с.-г. наук, доцент

ЗВО «Подільський державний університет», м. Кам'янець-Подільський, Україна

ЗАПЛАНОВАНИЙ ВИХІД КУРЧАТ ПІД ЧАС ІНКУБАЦІЇ

Вихід маси курчат залежить від вологості під час інкубації та втрат вологості яйцями, але також від часу інкубації; це необхідно пам'ятати при розрахунку оптимального виходу маси яєць всього інкубаторію, так як вихід маси курчат не тільки вказує на рівень їхньої зволоженості, але і на час виходу з яйця. При бажанні досягти високої якості курчат обидва показники будуть дуже важливими і не потрібно прагнути більш високого показника зволоженості на шкоду оптимальному часу виходу з яйця.

Спостереження науковців у експериментальних інкубаторіях показали, що партії яєць здатні успішно компенсувати занадто високу або низьку втрату маси у 18 днів, виробляючи курчат з допустимим виходом маси. Інші партії можуть досягати оптимальної втрати води у 18 днів, а курчата при виведенні мають незадовільний вихід маси. Рекомендовано, щоб при вибірці курчата, які втратили 10,5-12,5% води у 18 днів, мали 67-68% виходу маси. Під час досліджень було зазначено, що час виведення значно варіює – від 499 годин до 522 годин (21 день – це 504 години). Таким чином, фактичний час інкубації є на 50% причиною коливань виходу живої маси курчат.